

szerezése, valamint a ma emberét közelebről érintő általános problémák minél szélesebb körben való feltárása és megismertetése céljából.

A sorozat eddig megjelent kötetei Móricz Zsigmond: Ludas Matyi régi-módi komédiája, Illés Béla: Tűz Moszkva alatt c. elbeszélése, melyben egy kigyulladt alagút alkalmából mutatja be a szovjet emberek mindent elszóró élniakarását. Priestley oroszországi utazásáról ír s elfogulatlan tárgyilagos-sággal számol be élményeiről és csodálattal adózik a Szovjetunió egyedül-álló érdemeinek és teljesítményének. Palócz Gyula értékes útmutatásokat ad egészségünk megvédése céljából. „Amerika útja” címmel közli a sorozat F. D. Roosevelttel előzetes, bölcs in'elmeit. S. S. Cripps a korszerű demokráciáról ír, komoly értéket sejtetve a demokrácia végső kritériumainak ismeretében. Ilja Ehrenburgnak egyik amerikai útját írta le, melyben meglepő fejezetek számolnak be az igazi Amerika arculatáról.

Jó lenne — s ezt szívből kívánjuk — ha az Athenaeum tovább is folytatni tudná e nemescélű vállalkozását és ezzel nagymértékben hozzájárulna a fogalmak tisztázásán túl a haladás ügyéhez.

CSABAI LÓRÁNT

ANTON CSEHOV: HÁROM ESZTENDŐ. (Bp. Szföv. Ir. Int.)

A kötet terjedelménél fogva sem nevezhető kisregénynek többnek, tartalma azonban e művében is az orosz néplélek és társadalom pompás ismerőjeként mutatja be Csehovot

Laptyev, a „Fjodor Laptyev és fiai” moszkvai kereskedődinasztiája egyetlen-met végzett sarja vidéki tartózkodása közben megismerkedik Szergej Boriszics, a falusi orvos leányával: Juliával. Laptyev, ki egyetemi éveit alatt társaival együtt tagadta a szerelem létezését — férfikora delén beleszeret és egy alkalmas időpontban bevallja szerelmét Juliának, bár alig beszélt még vele erről a témáról, s megkéri a kezét. Juliát váratlanul éri Laptyev elhatározása és kikoszorúzza kérését. Később azonban lelkiismeretfurdalást érez és hozzámegy az alacsonytermetű, egyáltalán nem szép Laptyevhez.

Moszkvába költözik, Laptyev atyjához, ki rettenetesen beképzelt és alkalmazottaival szemben a szociális, adakozó főnököt játssza. Itt dolgozik Fjodor Sztjepanics is, Laptyev öccse

ki később elveszti lelki egyensúlyát és beleőrül képzelt problémáiba. Megkezdődik az üres, szürke, Laptyevet és Juliát egyaránt emésztő, szerelemnélküli égyüttélés. Míg Laptyev barátaival beszélget otthon, Julia egyetemi ismerőseivel színházba és koncertekre jár. A nyarat a házaspár szokolniki nyaralójában tölti. Juliának gyermeke születik — Oliká — és megtalálja lelke nyugalmát; később a kicsike meghal. A magány elől újra a városban keresnek menedéket ahol tovább folytatják tartalom nélküli életüket.

Csehov e könyvében nemcsak a rosszulsikerült házasság élethű portréját festi, de keresztmetszetet adja a nyárs-polgárok hazug életének is. A kisregény meseszövegében a századvégi Oroszország dolgozóinak antiszociális helyzete is kifejezésre jut. Az árnyék festése mellett arányos elosztásban fényt is juttat: itt-ott humorral színesíti novellája tarka történetét. A fordítás Honti Rezső munkája.

KOR VILMOS

GORBATOV: SARKVIDÉKI HÉT-KÖZNAPOK. (Bp. Szföv. Irod. Int.)

Ismeretlen világ körül ki előttünk a híres szovjet író novelláin keresztül. A sarkvidék érdekes és nagyon emberi lelke, mélységes arca mutatkozik meg Szergej Matjevicsben. S a környezet az örök hó és jég hazája, ahol vég-nélküliek az éjszakák és minden-nap újabb és újabb harcot kell vívni a természettel. Az emberek szívósabbak és egyben testvéribbek egymáshoz, s jobban osztoznak a másik nyomorúságában. Például Szergej Matjevics a doktor, rádión vezet le egy nehéz szülést egy magányos telepen lakó asszonynak. Mindenki izgul a két életért, bent a központban és kint az „uborkaföldnek” nevezett kis sarki szigeten.

Megható és nagyszerű Tyeveny bátyó alakja aki a tavaszi áradás előtt már útrakel, hogy meglátogasson minden elhagyott telepet, tarisznyájában elvigye örömeiket, bánatukat és visszafeléléjüket mindegyiknek meghozza azt, amire vágyik.

Természetesen vannak szélfurakos alakjai is a Sarkvidéknek, Kárpukin, stb. De ezek egyéniségben is van valami emberi. A nagyot akaró Kosztja, aki végül is a sarkvidéki benszülöttek védelmezője lesz, Tanja, az esz-